

Kerenski in Kornilov.

PREISKAVA PROTI KORNILOVU. — ZAROTA KERENSKIJA IN KORNILOVA PROTI RADIKALCEM. — GENERAL KORNILOV PRELOMIL BESEDO. — GORKIJEV LIST. — BOLJŠEVICI ZAHTEVAJO POJASNILNO. — VOJASTVO NAJ BI IMELO PRVO BESEDO.

Petrograd, 23. septembra. — Kornilova misterioznost, ki se je pokazala v zadnjem uporu, je zavzela razsežnost, ki ogroža obstoj kabineta in posebno še stališče Kerenskija samega.

Listi skrajne leve in desnice zahtevajo od vlade, da zadevo pojasni, med tem ko listi boljševikov odkrito dolžijo Kerenskija, da je bil s Kornilovom v zaroti, "da bi razbil petrogradski proletarijat ter delavske in vojaške delegate s pomočjo kora konjenice, katero bi Kornilov poslal proti glavnemu mestu.

Listi vprašujejo, zakaj se ni dementiralo, kar so listi pisali.

Maksim Gorkijev list "Novaja Žizen", ki je Kerenskiju neprijazna, izjavlja, da je cela afera v vladi povzročila senzacijo in da je včeraj zunanji minister Tereščenko telefonično govoril s predsednikom Kerenskim, ki je na to svoj povratek s fronte odložil.

Listi tudi pravijo, da so se ministri izrazili, da bo Kerenski, ko se zopet vrne v Petrograd, izdal v tej zadevi izjavo.

Boljševiki zahtevajo pojasnila in trdijo, da je kabinet s pomočjo Kornilova nameraval napraviti v Petrogradu diktatorstvo; obenem bi se v Petrogradu proglasilo obsedno stanje, udušile bi se revolucije organizacije pod pretexto, da se mora zadušiti upor boljševikov.

Prejšnji ravnatelj v vojnem ministrstvu, general Savinkov in poznejši poveljnik petrogradskih čet in ki je vodil čete proti Kornilovu, pravi, da ga je predsednik Kerenski, ki se je odločil za proglasi v Petrogradu obsedno stanje, poslal k generalu Kornilovu z naročilom, da naj pošlje v Petrograd kor konjenice pod poveljstvom enega generala; izvzet pa bi moral biti general Krinov, ki ni na dobrem političnem glasu.

"Rječ" pravi, da je Kornilov nameraval rešiti domovino na ta način, da bi zopet vpeljal vojaška sodišča, postavil pod vojaško upravo železnice in tovarne za vojni material ter vpeljal discipliniranje za častnike, čemur pa je Kerenski nasprotoval.

Vendar pa je Kornilov obljubil Savinkovu, da se popolnoma podvrže Kerenski.

V namenu, da bi omogočil proglazenje vojnega stanja v Petrogradu, je odredil, da se je poslala kavalerija v Petrograd.

V tem je prišel Vladimir Lvov v glavni stan s tremi alternativnimi Kerenskijevimi predlogi; prvi predlog je bila resignacija Kerenskija; drugi: formacija direktorija v kabinetu, v katerem bi bila Kerenski in Kornilov, in tretji: da se Kornilov postavi za diktatorja.

Kornilov se je odločil za tretji predlog: diktatorstvo. Toda Lvov je Kerenskiju napačno poročal, da ga je Kornilov pooblastil, da naj predloži ultimatum, v katerem da zahteva Kornilov diktatorstvo sam za se.

Predsednik Kerenski je izdal dnevno povelje, v katerem poveljuje zaslužno delovanje generala Aleksijeva, ki je udušil Kornilovo revolucijo brez prelivanja krvi ter je zopet napravil red in normalno poslovanje v generalnemu štabu.

Kerenski je sprejel Aleksijevo resignacijo, toda postavil je generala na razpologo vladi, da se ne izgubi njegova pomoč njegove izkušnosti v vojaških zadevah.

Napravili so se še nadaljni koraki, da se utrdi morala v armadi. General Dukomin je bil imenovan za šefa generalnega štaba kot naslednik generala Aleksijeva.

Militaristični oddelek delavskega in vojaškega sveta je izdal na vse vojaške odbore na fronti poziv, da v polnem soglasju delujejo s častniki in višjim poveljstvom.

Angleški monitor pred Ostende.

London, Anglija, 23. septembra. Nemško poročilo opisuje sobotno angleško obstrlevanje Ostende na sledeči način:

"Včeraj zjutraj je angleški monitor, kateremu so pomagali zračni opazovalci, bombardiral Ostende. Nekaj strelcev je zadelo katedralo, v kateri se je služila prva služba božja. Sedem Belgijcev je bilo ubitih in 24 težko ranjenih.

Naše obrežne baterije so monitorja prepošile."

Miljon za kaiserjevo glavo.

Savannah, Ga., 23. septembra. — Železniški kontraktar A. P. Langford je naprosil časopisje, naj prične nabirati denar, kateri naj bi se uporabil kot nagrada onemu, ki bi ujel ali ubil nemškega cesarja. Njegov načrt je zbrati še do milijona milijon dolarjev. Sam je daroval v ta namen petdeset dolarjev.

Stavka v Argentini.

Buenos Aires, Argentina, 23. septembra. — Danes je zastavkalo tukaj 200.000 železniških uslužbencev.

Strajkarji zahtevajo 75 odstotno zvišanje plače. Železniške družbe pravijo, da je bila stavka proglasena po naročilu nemške vlade. Najbrže bo proglaseno obsedno stanje.

Grška bo sezidala Solun.

Ottawa, Canada, 21. septembra. Solun, katerega je požar 18. avgusta do polovice opustošil in je zaradi tega 80 tisoč ljudi brez strehe, bo grška vlada zopet zgradila. Znani angleški inženir za načrte mest Thomas Mawson je dobil lpovabilo grške vlade, da prevzame to delo. Mawson je brzojavnim putem naprosil inženirja Noulan Chaudhona iz Ottawe, da mu da svojo pomoč pri gradnji Soluna.

ANGLEŠKE HAVBICE NA BOJIŠČU V FLANDRIJI.

Nemške intrige.

DRŽAVNI TAJNIK LANSING IZJAVLJA, DA JE PRIPISOVATI INTRIGE PREJŠNJEGA NEMŠKEGA POSLANIKA BERNSTORFFA EDINOLE LE NJEMU SAMEMU IN DA SE NI PUSTIL ZAPLESTI V ZANKE NITI EN ČLAN AMERIŠKEGA KONGRESA. — HRVAŠKI LIST PLAČAN OD AVSTRIJE. — POLJSKO ČASOPISJE.

Washington, D. C., 23. sept. — Flood, predsednik hišnega komiteja za zunanje zadeve, je imel včeraj dolgo posvetovanje z državnim tajnikom Lansingom, nakar je izjavil, da se bo morala poljska zbornica pečati z zadevo Bernstorffa, glede katere se je izjavilo, da je hotel prejšnji poslanik podkupiti ameriški kongres s svoto \$50.000.

Državni tajnik Lansing je izdal po tej konferenci naslednjo izjavo: —

Da se prepreči vnaprej kako ne-sporazumevanje, izjavljam tukaj odločno, da ne morem izprevideti, kako bi mogla poslanica grofa Bernstorffa na katerikoli način inkriminirati kateregakoli člana kongresa. Kot je izprevideti, je imel namen, da se nastavi ljudi, ki naj bi izvajali svoj upliv v tej smeri, pri čemur pa niso imeli člani kongresa niti najmanjšega pojma ter so bili pri celi zadevi popolnoma nedolžni. Jaz ne vem, kaj je razumeti pod besedo "organizacija". Ta razkritja so pravi primer za delovanje nemške mirovne propagande ter ne morejo vreči suma na člane kongresa.

Senator King iz Utah je sporočil včeraj senatu več korespondence ter fotografiranih slik čerkov, ki naj bi dokazali, da je plačalo nemško poslaništvo \$6500 "Fair Play Publishing Co."

Te svote je kvitiral znani ogrski žid Markus Braun. (Židje igrajo povsod najboljši nesramno ulogo).

Senator King ni hotel navesti vira za to, vendar pa je z vso svojo avtoriteto potrdil pristnost teh dokumentov. Iz slednjih je bilo nadalje razvidno, da je avstrijsko poslaništvo denarno podpiralo več listov, kateri izhajajo v tujih jezikih.

Vsa ta plačila pa so imela namen vstaviti v Ameriki promemsko in proavstrijsko propagando.

— Kmalu se bomo nahajali, — je rekel senator King tekmo svoje-ga govora — v vojnem stanju z Avstrijo, Bolgarsko in Turčijo, kajti te dežele pomagajo Nemčiji ter uporabljajo svoj upliv proti nam.

King je nadalje izjavil, da se bo v kratkem še marsikaj razkrilo. Iz tega bo razvidna umazana in zavratna politika nemške diplomacije v tej deželi in drugih. Rekel je, da bodo razkrile nadaljnje zarote nemške in avstrijske vlade, vseh katerih je bila tudi naša dežela zapletena v vojno.

Tako so naprimer vpriporili tudi poskusi, da bi naščevali Japonce proti Združenim državam. Tozad-rjni podatki so baje v rokah senatorja Hinga.

Nadalje je govoril King o razkritjih, ki jih je doletel v Washingtonu.

ingtonu Marku Braunu in s tem listu "Fair Play".

King je pokazal fotografirane posnetke čerkov, ki jih je izstavilo nemško poslaništvo.

Prvič je bil ček za dvatisoč dolarjev izstavljen na neko banko v Washingtonu ter nadalje potrdilo glede sprejema 1500 dolarjev, ki jih je sprejel Braun od nemškega poslaništva.

Nadalje je pokazal fotografirani posnetek pisma, datiranega z dne 20. aprila 1915, v katerem je potrjen sprejem tisoč dolarjev ter potrdilo z dne 9. aprila 1915, v katerem je kvitiran sprejem nadaljnjih tisoč dolarjev.

Vsa ta potrdila so podpisale osebe, spadajoče k štabu "Fair Play Publishing Co."

Senator King je izjavil nadalje, da ima fotografirane posnetke dokumentov in spisov, iz katerih je razvidno, da je avstro-ogrsko poslaništvo dajalo denarno podporo tujemskemu poslaništvu.

Med plačili se nahajajo tudi znesek sedemsto dolarjev, ki je bil plačan nekemu poljskemu listu.

Pismo, ki je datirano z dne 20. aprila 1915 se glasi dobesedno:

Njegovi ekscelenci grofu von Bernstorffu.

Vaša ekscelencia: —

Dovoljujem si potrditi sprejem Vašega ljubeznivega pisma z dne 16. t. m. in obenem sprejem čeka za \$1000.

Marcus Braun.

VABILO NA SHOD.

Izvrševalni odbor Slovenskega Republiканskega Združenja v Chicagu, sklicuje za nedeljo, 30. septembra ob poltretih popoldne javen shod v veliko Hoerberjevo dvorano na Blue Island Ave. in W. 21. Place, Chicagu, Ill.

Program shoda je sledeči:

I. točka: Postanek in namen Slov. Repub. Združenja; govori g. Frank Krže.

II. točka: Smisel Jugoslovanske federativne republike; govori g. Ethin Kristan.

III. točka: Sredstva; govori g. Filip Godina.

Kot razvidno iz programa, se bo razpravljalo o zelo važnih problemih in vprašanjih sedanjih resnih časov, z ozirom na Jugoslovane in posebej še Slovence. Vsa slovenska društva in posamezni rojaki iz Chicaga in okolice so torej vladno vabljani, da se shoda v kar najobsežnejši številu vdeležijo.

Za Slov. Repub. Združenje:

Anton J. Turhovec,

1. tajnik.

Iz drugega pisma, ki je datirano z dne 10. januarja 1916 in ki je naslovljeno na avstrijskega poslušajočega poslanika Zwiedenicka je nadalje razvidno, da je avstro-ogrsko poslaništvo podpiralo hrvaški "Ilustrovani List" z mesečno podporo 100 dolarjev.

Nadalje je bila dovoljena svota \$700 za poljski list "Telegraphi Codzienny".

Iz tega je razvidno, da je dovolil to podporo avstrijski podkonzul Rizveidowski v New Yorku.

Pismo, ki ga je pisalo avstro-ogrsko poslaništvo hrvaškemu časopisu "Ilustrovani List", se glasi:

Washington, D. C., 10. jan. 1916

Štev. 32—11.

Predmet: Ilustrovani List.

Odgovor na vprašanje z dne 3. januarja 1916.

Štev. 20152. Zaupno.

Cesarskemu in kraljevskemu generalnemu konzulatu v New Yorku:

Z ozirom na motive, ki so na-

vedeni v zgoraj omenjenemu poročilu v prilog gosp. Radočaja, smatra ces. i. kr. poslaništvo za potrebno, da podpira Ilustrovani List za februar in marec s svoto 100 dolarjev vsak mesec.

Če bi gospod Radočaj ne mogel vzdrževati samega sebe do prvega aprila, bi bilo poslaništvo voljno, pomagati mu s svoto \$100 na mesec do prvega julija tekočega leta. Predno pa bi se storilo to, naj bi se premotrilo vse stvari glede njegovega finančnega stanja in uspehov njegovega lista.

(Predno je začel Radočaj izdati svoj "Ilustrovani List" je bil več let uslužben pri Zottijevem "Narodnem Listu". Razumemo, da je boj za obstanek težak, a težko razumemo, kako bi mogel odkrit Slovence ali Hrvat sprejemati denar od krvniške avstro-ogrskove vlade. Radočaj je tekmo več let živel v ozačju, ki ga je popolnoma pokvarilo; posledice tega so se pokazale sedaj, ko je razkril celo afero senator King. Op. ur.).

Chicago, Ill., 22. septembra. — Jasper Darling, ki je bil nekoč predsednik ameriškega embargo konference, je na podlagi razkritij glede delovanja Bernstorffa izjavil, da je postal žrtev nemških zarotnikov.

Darling pravi v svoji izjavi, da so bile Združene države posiljene v svetovni konflikt ter da so bile čisto nepripravljene, — Istočasno pa pravi: Jaz nisem imel nobenega pojma o kaki nemški propagandi.

Am. sodnik in Nemčija.

Washington, D. C., 23. sept. — Danes je vlada zopet objavila več dokazov za nemško špijonažo v Združenih državah. Te dokaze je vlada dobila med dokumenti, katere je zaplenila tajna policija v aradu nemškega agenta pl. Igela.

Posebno zanimivo je razkritje delovanja sodnika vrhovnega sodišča Daniela F. Cohalana, ki je dajal nemški vladi nasvet, da bi napravila na Irskem vojaško bazo z namenom, da oslabi Anglijo.

Sodnika Cohalana je nemška vlada zelo visoko cenila ter je bil vsled tega z nemškim vplivom izvoljen za senatorja za državo New York leta 1915.

Zakaj je bil Cohalan tako priljubljen pri nemški vladi in tukajšnjih Nemcih, se razvidi iz dokumenta, katerega so našli med listinami "diplomatičnega agenta" pl. Igla. Tu so našli dokument, na katerem je bil napis "zelo tajno" in se glasi:

New York, 17. aprila 1916

Sodnik Cohalan je naprosil za pošiljatev sledečega sporočila:

"Revolucija v Irski more biti uspešna samo s pomočjo Nemčije, drugače bo Angleška v stanju udušiti jo, dasiravno samo po hudem boju. Zaradi tega je pomoč potrebna. Ta bi obstajala najprej v zračnem napadu na Angleško in odvratitve mornarice obenem z irsko revolucijo. Potem, ako mogoče, izkrcanje čet, orožja in municije na Irskem in mogoče tudi nekaj častnikov in Zepeplinov. Na ta način bi bilo mogoče zapreti irska pristanišča proti Angleški in vstanoviti ob irskem obrežju postaje za podmorske čolne ter odrezati dovoz živeža na Angleško. Služba revolucije bi morda odločila vojno."

Prosil je, da se v tem smislu pošlje v Berlin brzojavka:

5132 8167 0230

Njegovi ekscelenci

grofu Bernstorffu,

cesarskemu poslaniku

v Washington, D. C.

Rusko bojišče.

Petrograd, Rusija, 23. sept. — Vojni urad poroča, da so Rusi na fronti pri Rigi potisnili Nemce nekoliko nazaj pri Rudnu. Pri Jakobstadtu pa so morali Rusi pustiti Nemcem nekaj ozemlja; utrkali pa so se na desnem bregu Dvne in so pričeli prodiranje proti Nemcem, ki stoje na levem bregu reke. Ruska artilerija je obstrlela je nemške postojanke onstran reke.

Rumunsko bojišče: — V petek zvečer so Nemci južno od Raduca poslali dva vala dima proti Rumunom ter so obenem pričeli z artilerijo obstrlejevati njihove postojanke. Veter pa se je obrnil in je dim nesel proti Nemcem.

Včeraj so Nemci dvakrat naskočili rumunske postojanke pri Munčelu. Oba napada sta bila odbita.

Berlin, Nemčija, 23. septembra. Pri Jakobstadtu so Nemci našli ob mostu mnogo vojnega materiala, katerega so pustili Rusi, ko so se morali z vso naglico umakniti. — Nemci so dospeli do Dvne od Livenhofa do Štokjanševa.

Rusko bombardiranje je v Pin sku povzročilo požar.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki se naseljeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnice ali pisno vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni seznam.

SVETKA FRANK BAKEN

Francoska fronta.

London, Anglija, 23. septembra. Zgodaj zjutraj smo odbili ljut nemški napad na naše postojanke severozapadno od Langenmarek. Nemci so izgubili 25 mož na ujetnikih. Nato so Angleži v povračilo naskočili Nemce in so po vročih bojih zavzeli nadaljnje postojanke v nemškem obrambnem sistemu. Vjeli so tudi mnogo vojakov. Na ostali fronti se organizacija pridobljenega ozemlja nadaljuje.

Druget so bile vojne operacije omenjene na spopade med poizvedovalnimi oddelki. Artilerijsko streljanje se nadaljuje.

Sovražnik je zopet vpriporil napad na postojanke, katere smo pred kratkim zavzeli pri Villeret; napad pa je bil odbit z velikimi sovražnimi izgubami. Naše izgube so majhne.

Od pričetka naših napadov 20. septembra smo vjeli pri Ypresu 3243 Nemcev med njimi 80 častnikov.

Uničili smo štiri sovražna letala, pet pa smo jih poškodovali, da niso več za rabo. Pogrešamo dvoje naših letal.

Pariz, Francija, 23. septembra. Danes je bilo na francoskem bojišču le malo bojev. Hudo artilerijsko streljanje pa je bilo v okrožju Hurtebise in Craonne, kakor tudi na levem bregu Mozele, severno od hrba št. 304.

Iz belgijskega glavnega stana se poroča, da so bili v bližini Dixmude boji z bombami; v tem kraju je belgijska artilerija tudi prisilila nekatere nemške baterije, da so umaknile. Navzile gosti megli so belgijski letalci bombardirali nemške barake pri Leke v povračilo za bombardiranje belgijskih taborišč.

Boji z Lahi.

Rim, Italija, 23. septembra. — Laško vojno poročilo: V okrožju Marmolada smo v noči med 22. in 23. septembrom eksplozirali dve mini, kateri smo pripravili z dolgim kopanjem, ter so naše čete vdrle v prednje sovražne erte, katere so zasedle.

Hud koncentracijski ogenj sovražnika na Banjšici in opetovani napad na Kal in Volnik niso imeli uspeha.

Na Krasu je bila včeraj sovražna artilerija mnogo živahnjeja kot prejšnje dni.

Na Balkanu.

London, Anglija, 23. septembra. V zadnjih dnevih so se boji na macedonski fronti ponovili. Francosko poročilo pravi, da so 20. septembra francoske čete z albanskimi oddelki, katerim poveljuje Esad Paša, povzročile Avstrijeem v dolini Skumbi velike izgube. — Francozi so tudi vjeli 422 neranjenih vojakov ter zaplenili dve strojni puški. Nemško poročilo pa pravi, da so nemške in ogrske čete ovzele s hudim napadom Francozom en hib pri Krčevci, jugovzhodno od Elbasana.

Turški in bolgarski odgovor pa-pežu.

Berlin, Nemčija, 23. septembra. Dunajski dopisnik berlinskega lista "Berliner Tageblatt" piše:

"Danes bo vročen papež turški in bolgarski odgovor. Turčija zahteva, da ostane njeno ozemlje nedotaknjeno. Bolgarija pa zahteva, da se naj regulira meja v soglasju z narodnimi principi."

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko \$5.00
in Canada..... \$5.50
Za pol leta..... 2.00
Za četrt leta..... 1.00
Za celotno leto za mesto New York \$5.00
Za celotno leto za mesto New York \$5.00
Za celotno leto za mesto New York \$5.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$5.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčuje.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznanijo, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in političnim ureditvam naznaniti:
"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Duh ustaje.

000

Glede razpoloženja v ruski armadi in mornarici smo dobili poročilo z dne 19. avgusta, a je vrjetno, da ustaški duh še sedaj prevladuje.

Na rusko-rumunski fronti je bilo najmanj opaziti rovanje maksimalistov. Armadni komitej devete ruske armade, ki se bori na tej fronti, je vsled tega odklonil predlog, ki ga je bil stavil nek rezervni polk, naj se namreč ustanovi takozvano "rdečo gardo".

Temu nasproti pa je bila oživotvorjena posebna vojaška milica, ki naj bi nadzorovala izgrede pijanih vojakov.

Slučaji nepokornosti so se izvršili predvsem v polkih 103. divizije in treh polkih 40. armadnega zbora.

Na fronti v Kavkazu je bil razpad armadne organizacije nekaj časa tako močan, da je svet delegatov delavcev in vojakov odposlal tjakaj stotnika Strelkovski-ja, ki naj bi natančno preiskal provokatorično delovanje reakcijskih elementov, ki so z različnim hujskanjem napotili nevedne vojake k izgredom proti mirnemu domačemu prebivalstvu.

Kot je sporočil Strelkovski, se še ni moglo izčistiti gnezda reakcijskega gibanja na kavkaški fronti.

Različne garnizije v Kavkazu so stopile na stran maksimalistov. Nekateri armadni oddelki pa so se popolnoma izjavili za provizorično vladno, za ofenzivo ter podporo zaveznikov.

Zelo hlabro se je boril tekom zadnje ruske ofenzive v Galiciji tretji kavkaški armadni zbor, kateremu je poveljeval general Vladimir Irmanov. Glavni stan tega generala se e nahajal takrat v Buszascu.

V notranjosti dežele je razpoloženje med nadomestnimi četami zelo različno.

Dočim so naprimer tvorili nadomestni vojaki v Orenburgu posebni revolucijski polk, ki je predstavljal bojno enoto za ofenzivo, so se završile v številnih garnizijah težke nerednosti.

V Kijevu, Odesi, Kazanu, Saratovu in Nižnem Novgorodu, Tambovu in drugod niso hotele posamezne kompanije ali celi polki oditi na fronto.

V Odesi in Saratovu so izjavili vojaki, da je treba najprvo poklicati v službo rezerviste, ki še niso bili v vojni, nakar bodo oni sami z rezervisti vred odšli na fronto.

Vojaki, katere so pustili domov, da izvrše potrebna dela na polju in sicer ob dolenjem teku Volge, se niso hoteli vrniti v aktivno vojaško službo.

Taki vojaki so prišli tudi v Petrograd in pred stanovanje Kerenskega, kjer so izjavili, da nočejo več na fronto.

Glede popolnoga pomanjkanja discipline pri četah se poroča tudi iz Sibirije. Vsled tega so uvedli posebne vojaške komisije, ki naj bi nastopile proti vedno razširjajoči se nepokornosti.

Predvsem infanterija je odpovedala pokorščino.

Razpoloženje pri baltiškem brodogradu je dobro znano. Kot se je sedaj dodatno ugotovilo, je bilo to brodogradje že v januarju tekočega leta pripravljeno dvigniti za stavbo revolucije. Že takrat so bili izgotovljeni sezname vseh onih častnikov, katere naj bi ali umorili ali pa potaknili v ječe.

Baltiško brodogradje vstraja na stališču, da se morajo zavezniki prikopiti mirovnemu programu Rusije ter opustiti vsako stremiljenje po aneksijah. Zahtevalo je dosedaj še vedno, naj izvršuje vladno oblast svet delegatov delavcev in vojakov.

Najbolj odločilno na strani maksimalistov stojijo linijske ladje "Republika", "Andrej Prvozvani", "Petrovavlovsk", "Sebastopol" ter nadalje oklopne križarke "Rusija", "Bojan", "Bogatir" ter admiralska ladja "Krečeg".

Kakor je znano, je odredil Kerenski posebne odredbe proti baltiškemu brodogradu. Če so imele te odredbe kaj upela, se ni dosedaj ničesar izvedelo.

Rusko brodogradje v Črnem morju je bilo dosedaj na strani sveta delegatov delavcev in vojakov.

Tekom zadnjih nemirov je moštvo črnomoškega brodograda razorožilo vse častnike. Ko pa je odstopil admiral Kolčak, je zavladal med mornarji zopet red in častniki so dobili nazaj svoje orožje.

Dopis.

Farrell, Pa.

Dne 5. septembra smo se poslovali od rojaka Antona Žagarja, doma iz liške vasi. Omenjenega rojaka je poklical stric Sam na branik naše nove domovine Amerike. Žalostno je bilo slovo od sorodnikov in znancev.

Žagar nam je sedaj že pisal ter pravi, da se nahaja med skoro 50 tisoč fanti in je menda sam Slovenec. Druhi Slovanci je mnogo, Slovenca pa ne more najti. Če ima kateri rojak naslov katerega svojih prijateljev v Virginiji, naj ga pošlje na naslov: Anton Žagar, 60 A 313 Machine Gun Bat., Camp Lee, Petersburg, Va. Rojak pravi, da bi rad izvedel, če je kak rojak v tem kraju, zato želim, da bi vsak Slovenec naznanil naslov svojega prijatelja v listu, ker bi se na ta način najlažje našli naši vojaki.

Žagar mi piše nekaj navodil za slovenske vojake in me prosi, naj bi to objavil v listu.

Vsakdo, ki je poklican k vojakom, naj si preskrbi en dnevnik (list), ker imajo zvečer dovolj časa za čitanje. V splošnem se še precej pohvali, samo, kadar je alarm, se mu ne dopade, ker morajo vsi naglo zapustiti šotore in hiteti na prosto. Sole so hude, toda privaditi se je treba vsemu. Želim, da bi mu rojaki pisali, ker sam ne more pisati drugim, ker nima naslovov.

17. septembra se je odnas posloval rojak Frank Degelj. Želim mu zdravja in da bi se dobro učil v armadi strica Sama.

Pri zadnji seji društva sv. Antona št. 108 v Youngstownu, O., smo se poslovili od rojakov Johna Gornika in Ignacija Slaka. Bridko nam je bilo pri srecu, ko smo si podali roke; morda za vedno. Solze so pmočile lica marsikaterega in vsi smo bili enih misli: Ali se vidimo še kdaj, ali nikoli več? Morda je bilo to naše zadnje slovo. Kot zvesti sinovi matere Slovenije smo se povprašali: Kako ti je, domovina? Ali te bomo vedeli še kdaj, ali morda nikdar več?

Slabi časi so prišli nad nas, toda ne bojmo se: žrtvovali se bomo za svobodo in blagor človeštva. Prokletstvo naše najpade na one, ki so povzročili to strašno klanje, in to je nemški militarizem. Kako je mogoče, da se nekateri naši rojaki še vedno zavzemajo za Nemčijo in Avstrijo? Ali vam ni žal za vaše brate in prijatelje? Kmalu ne bo več nobenega Slovenca v Ameriki, ki ne bi bil v službi strica Sama. Imeli smo brate, sorodnike, prijatelje; ljubili smo jih, ali ločili so se od nas morebiti za vedno. Kako bi to bilo greško, ko naši bratje na braniku stojijo trdno za obrambo domovine in bodo obnem branski in ščitili one, ki še nadalje podpirajo gnilega kajzerja in njegovo po božji volji postavljeno vladno.

Zato, bratje in sestre, vsi na delo, da se prej povrnejo oni, ki so nam dragi, da se povrnejo zmagoviti in ovencani s slavo. Želim, da bi se še enkrat sestali na domu s svojimi brati; še bodi bi me veselilo, ako bi bili vsi skupaj pod eno zastavo. Tudi jaz bom moral stati na braniku. Ne vem pa, ako bom stal v vaših vrstah. Toda ne bojmo se! V voj gremo tudi za svobodo naše mile domovine. Naprej proti prokletemu nemškemu tiranu!

Vsem rojakom priporočam, da bi objavljali imena slovenskih vojakov ter jih preskrbeli z listi, kakor je dnevnik Glas Naroda. Zastava že razvita je; Morilna cev nabita je; Nabrušen bridki meč. Zdjaj puško v dlan. In meč ob stran. Napočil je krvavi dan. Hura, v boj beseš!

Frank Kramar.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. S., Fredericktown, Pa. — Pred nekaj dnevi je državni departament naznanil in mi smo tudi objavili v našem listu, da bodo morali taki, ki se branijo vojaške službe, zapustiti deželo v 90. dneh.

J. S., Steelton, Pa. — Vaše pismo, oziroma dopis smo prejeli ter smo vam sporočili v listnici uredništva, da vsebina ne priobčimo, ker s tem, da pišemo o preprih med našimi rojaki, ali pa v družinah, ne koristimo nikomur. Če mu trobiti v svet naše slabosti? Ni treba, da bi vsakdo vedel o njih. Skrbimo pa, da jih bomo odpravili; ne namena pa jih na javni trg.

Drugi koncert Z. J. P. D.

Sivo, megleno jutro je bilo, ko sva jaz ter moj prijatelj F. Oglar skobacala s parnika na suho v Clevelandu, kjer se nisem bil nikoli poprej. Zato sem se takoj ob vodu udal na milost in nemilost prijatelju Oglarju, kateri hape poznava Cleveland kot svoj kraj. Kot sem rekel, sivi oblaki ter megla so stali nad cleveandskim mestom in sedaj ter sedaj je padla kaplja. V duhu sem gledal moj lepi zaprašeni dežnik, kateri me je tako zvesto spremljal na vseh mojih potih, in ravno to pot sem ga iz gole brezbriznosti porabil doma. Mislim sem si, kako lepo bi bilo in kako ugodno, da bi mi po stari dobri navadi "bingal" čez ramo.

Iz te lepe sanjarije me je zdrnil prijatelj Oglar, kateri je tako grozno preklinal, da mi je kar klbuk stal po koneu. Rekel je, da je pisal nekemu rojaku v Cleveland, da naj nas pride počakati k vodi, seve z avtomobilom. Jaz sem mu skromno pripomnil, če je dotično pismo odposlal, ali ga ima še v žepu, nakar mi ni nič odgovoril. Rekel sem mu, da se peljeva s poulično železnico, ali odgovoril mi je, da ne ve, katera je prava itd. To je v mojih očeh njegov ugled o poznavanju Cleveanda silno znižalo. Konečno sva vseno priromala na St. Clair in se v restavraciji Marije Kunstlerjeve najedla kot dva mlatičca; samo škoda, da ni imela potice.

Kmalu smo ugledali Detroitčane. Pa kaj bi ne, saj so jih bile vse ulice polne. "Zdravo! Tudi ti tukaj! Kako se imaš?" To se je slišalo na vseh vogalih, ulicah in restavracijah. In vsi smo došli z enim in istim ciljem — na koncert.

Srečavali smo gruča pevcev. Vsem se je videla vzemirjenost ter nestrpnost v obrazih. "Kako bo, kako bo izpadlo?" Saj to je bil koncert slovenske pesni v najširšem obsegu ter v največji formi, kar se jih je še kdaj priredilo v Ameriki. In ne samo pevci, mi vsi do zadnjega smo bili zainteresirani ter smo nestrpno čakali popoldneva in koncerta.

"Colonial" je eno največjih cleveandskih gledališč. Ko sem pred koncertom sedel na enem izmed sedežev v parterju, mi je vstajal dvom, ako bo ves ta ogromni prostor zaseden ter ves ta lepi hram razprodan. Ali zgodilo se je čisto drugo! Gledališče je bilo natlačeno polno, obraz pri obrazu. In to je bil najlepši odgovor cleveandske slovenske publike ter Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki so prišli iz vseh krajev Amerike, da slišijo velikost slovenske pesni.

Točno ob dveh se je dvignil zastor. Otvorilna točka je bila "Sanje pastirice". (Gosli, flavta in piano.) Stvarec je bila jako lepa, ter je žela bogat aplavz. Zatem "My old Kentucky home", katero so pela skupna društva pod vodstvom g. Ignacija Hudč. Tudi dobro! Potem so sledila pevska društva "Edinost" v pesmih "Spjletu" ter "Pozdrav" pod vodstvom g. Primoža Kogojja; društvo "Bled" iz Conemaugh, Pa. Deveta točka je bila "Morinar", bariton solo je pel g. Primož Kogoj. Njegov močni in čisti bariton je izvrstno pogodil silo in moč, ki jo je položil skladatelj v to krasno skladbo. Žel je bureni aplavz. V deveti točki (b) sta bila dva dueta. Škoda, da si nisem zapomnil prvega, četudi mi je lepota ter milina ostala v duši. Drugi del je bil "Oblačku". Pela sta g. Ivan Zorman ter Primož Kogoj. Po mojem mnenju je bila to najlepša individualna točka programa. Nepotrebno je omenjati pohvalo, kajti g. Ivan Zorman ter Pr. Kogoj sta osvojila občinstvo. V točki 10—11. je nastopil pevsko društvo "Rodoljub" iz Johnstowna, Pa.; tudi dobro! Zatem cleveandski "Zvon" v dveh pesmih: "Naše gore" ter "Svoboda"; peli so lepo. V 14. in 16. točki je nastopil newyorški pevski zbor "Slavec" pod vodstvom g. Ig. Hudč. Zapele so pristno narodne pesmi. Posebno fantovska "Potrkali na okno" je ljudeta silno ugajala. Peli so tako lepo, da je marsikomu zalesketala solza v očesu ter ga je v duhu zaneslo daleč, daleč nazaj. Jaz mislim, da je Slavec pevovodja g. Ig. Hudč pogodil narodovo dušo v teh pesmih. "Lucia di Lamermoor", katero je pel ženski zbor "Slavec" iz New Yorka, je bil prečuden komad, kajti mehkmalotična slegla Dorothyta ugajala. Samo spomniti si je to.

ha, da, če bi bili v gotovih točkah glasovi malo krepkejši, bi bilo še lepše. Na "Ozlu gradu" je komad, ki bo ostal vsem v spominu. Zraven moških zborov sta nastopila gđe. Ula Zakrajškova in g. Pr. Kogoj, dirigiral je g. Ig. Hudč. Na "Ozlu gradu" in "Zarja" sta bili točki, kjer je g. Hudč pokazal, kaj se more narediti na polju pesni. On je po svojem trudu v resnici zaslužil največjo pohvalo in to je tudi občinstvo pokazalo. V drugem delu je nastopila "Domovina" iz New Yorka in peli so jako dobro ter "Vihar" iz Dunlo, Pa., in "Soča" iz Collinwooda, O. Pesem "Nazaj v planinski raj" se je mešanemu zboru "Soča" jako posrečila. V "Nezakonski materi" je bila gđe. Ula Zakrajškova jako dobra; samo malec preveč opere, malo jasnejši in krepkejši glas bi bil v naši pesni lepši. V točki 27—28. je detroitški "Ljubljanski Vrh" pod vodstvom g. Mike Klopčiča zapel dve pesmi "Pastir" in "Naša zvezda". "Pastir" je krasna skladba in če je dobro izvedena, mora osvojiti srea. In to se je zgodilo. Tenorist Vinko Kenič in Fr. Vihtelič sta izborna izvršila nalogo. Aplavz je bil tak, da bi bili morali ponavljati. Jaz kot Detroitčan sem seve ponosno gledal. Nepriistransko rečeno: "Ljubljanski Vrh" je izvrstno izvršil svojo nalogo. Sledili so: "Kviku", "Zvon" iz Forest City, Pa., in "Zarja", mešani zbori, kar je bilo, kot sem omenil, vrhunec pesni. "Jadransko morje" je stara pesem, ali vedno nova. Kot grom, kot pravi morski vali so odmevali silni zvoki od sten do sten. Nič lepše se ni mogel zavrsiti program. Zadnja točka je bila "Perfect day" — in konec je bil.

Konec je tistih lepih dni. Povrnili, razkropili smo se na vse kraje, ali spomin je odnesel vsakdo; tiste lepe spomine, katerih človek nikoli ne pozabi.

Ideja, katera je bila zasnovana, da se ustanovi Zveza jugoslovanskih pevskih društev, ni bila slaba, ter je pokazala najlepši sad. Da je bilo dosti dela in da je od bor oral ledino ter obdelaval polje v potu obraza, ve vsakdo, kdor pozna slovenske razmere v Ameriki.

Omeniti je treba g. Ignacija Hudč, kajti njegovemu nemurnemu delu se je največ zavaljati za uspeh, kar je cleveandski koncert sijajno dokazal.

Pohvalno je treba omeniti vsa pevska društva, kajti bila so na mestu; n. pr. New York, ki je dal najlepši mešan zbor. Detroit itd. Greh bi bil, da bi ne omenil g. Josipa Remsa, starega pevskega veterana ter predsednika pevskega zbora "Slavec" iz New Yorka. Prisostvoval ni samo on, ampak je pripeljal s seboj dva sina in dve hčerki. Mlajši sin Charles Rems in gđe. Mimi Rems sta jako lepo spremljala ženski zbor v "Lucia di Lamermoor", gosli in glasovir. Vsi pojejo pri "Slavecu".

Ker je določeno, da bo prihodnji koncert v New Yorku, bi bilo želiti, da se Zveza jugoslovanskih pevskih društev do takrat poveča. V zvezi ni strankarstva, kajti lepa pesem stoji nad vsem; to je lepota, umetnost, kos narodove duše.

Želiti bi bilo, da se v naši jugoslovanski javnosti obudi več zanimanja za ta lepo stvar in da bo ob letu Zveza jugoslovanskih pevskih društev še enkrat močnejša.

Upam, da rojaki oprostite moji okornosti. Videl sem in pišem o tem, kar sem videl in kakor sem razumel. Čutil sem pa, da moram pisati.

Kako sem potoval domov in kaj vse se mi je pripetilo v Clevelandu, pišem prihodnjič. Vsem rojakom in rojakinjam pozdrav!

Joško Oven.

Življenska usoda iznajditeljev.

Prvi, ki je iznašel metodo, kako kopati predor pod strugo reke, je bil veliki angleški inženir Trevethik. Svoj načrt je predložil oblastim in te so mu dale naročilo, naj zgradi predor pod reko Temzo od Rotherhithe do Limehouse. Z velikansko vnmemo se je lotil dela in v osemnajstih mesecih je izkopal tisoč kvadratnih čevljev zemlje ter se že blizal drugemu bregu. Tedaj pa se je postavilo trditve, da se oddaljuje njegov predor za en čevlj od ravne črte. Če bi bilo to tudi res, bi ne mogla priti ta majhna razlika sploh v poštev, a Trevethik je bil zelo vroečrven ter se strašno razjezil radi tega očitanja. Hotel je dokazati, da je pravilno gradil svoj predor. V nekem čolnu naj bi se razsodniki peljali nad predorom, dočim bi šel on sam z dolgim železnim drogom skozi predor. V dokaz, da je njegovo merjenje pravilno, je suval z drogom skozi streho predora. Kar je sledilo, bi si človek lahko mislil vnaprej. Skozi luknjo, katero je napravil, je vdrla voda, poškodovala streho in Trevethik je moral zbežati, če ni hotel utoniti. Predor se je moralo opustiti in sedaj se niti ne ve, na katerem mestu se je nahajal.

Trevethik je bil eden najboljši ženijskih iznajditeljev, kar jih je kdaj videl svet, in bili so časi, ko je zaslužil do četrtilijona dolarjev na leto. Njegovi načrti so šli v neizmerno, a izjalovljenja so poizila zaslužni denar. Eden njegovih presenetljivih načrtov je bil, da se zgradi naroden spomenik. Imel naj bi obliko voltega stebra iz ulitega železa in stebra naj bi bil visok tisoč čevljev. Spomenik naj bi bil prek in prek položčen ter stroške za ta spomenik je proračunal Trevethik na 80 tisoč angleških funtov. Ta kapital pa naj bi bil dobro naložen, kajti v notranjosti spomenika naj bi se napravilo vspenjačo, po kateri bi se dvigali obiskovalci do vrhuna spomenika. Misli si je vspenjačo v obliki velikega bata, katerega naj bi gonil stisnjen zrak. Trevethik je izračunal, da bo vsaki dan obiskalo spomenik najmanj tisoč ljudi, ki naj bi plačali vsak pristojbino šestih pence. Dva meseca po objavi tega projekta pa je umrl nesrečni iznajditelj popolnoma brez sredstev v Dartfordu.

Komaj si je misliti bolj žalostno usodo kot on iznajditelja, ki se je celo življenje peal z eno iznajdbo, ki pa se je končno izjalovila. Lautmann, neki Rus, je objavil knjigo, v kateri je opisal prednosti, ki bi jih morala imeti puška z risano cevjo, koje podolgaste kroglice bi bile spodaj votle. Njegov ženi je slutil že vnaprej naše moderne puške in če bi bil prodl s svojo iznajdbo, bi morda svetovna zgodovina potekla na drugačen način. Takrat pa časi še niso bili zreli za tako korenito izpremembo. Nikdo ni hotel konstruirati puške kot jo je predlagal Lautmann in šele veliko let po njegovi smrti je spoznal svet iz njegovega spisa, kakega ženija je izgubil v njem.

V svojem dnevniku pripovedu o pripravah, katere se je že pred več stoletji priredilo, da se vpade v Irsko z veliko armado. Pri tem omenja, da naj bi vzela angleška armada s seboj štiri nanovo izumljene "kolesne stroje", ki naj bi bili v stanu izprožiti ob istem času 150 pušk. To pa bi ne bilo nič drugega kot mitraljeza iz 17. stoletja. Ta iznajdba pa je popolnoma pozabljena ter se ne ve, če je bila prava stvar.

Nadalje izvemo od Luttrella, da je sto let pozneje neki Edgeworth izumil takozvano "enokolnico". Kake oblike je bila in kako je delovala, se ne ve.

Zmaga.

Saj vem, kam jo bom mahnil... k Balkovecu, ker tam bom dobil prijatelja.

Kadar se gre za postrežbo za krepčilo telesa, kakor tudi za lepo urejena prenočišča za potnike, takrat je zmaga vedno na moji strani.

Moja dolgoletna skušnjava v splošnem pri hotelski obrti jamči mojim prijateljem pravo domačo postrežbo. — Torej če žuti telo slabosti, si lačen ali ožeden, pridi k meni, in in postregel te bom prav izvrstno.

John Balkovec Hotel
6400 Butler St., Pittsburgh, Pa.

ko zgrajena, ne izvemo ničesar vendar pa se nam pripravljuje, da je izvršna funkcionalna in da je premerila na uro osem angleških milj. Stroj, od katerega se je pričakovalo velikega razvoja, je našel predčasen konec. Padel je po slarnem bregu navzdol ter v apnenico, pri čemur se je vznemil ubil. Iznajditelj stroja, Edgeworth, je izumil leta 1792 brz jav iz Anglije na Irsko. Obstajal je iz visokega stolpa, ki naj bi stal na predgorju Anglije, in sicer na točki, ki leži najbližje nasprotni irski obali. Na način sendanijh signalov z zastavami naj bi se deset rok, ko jih vsaka naj bi bila dolga 50 čevljev, dvigalo in nizalo. S pomočjo močnih daljnogledov naj bi se z irske obale zasledovalo ta gibanja in obratovanje naj bi se vršilo s pomočjo strojev. Stroški pa so preprečili izvršitev načrta in zopet je bila izgubljena za deželo dragocena iznajdba.

V istem letu je prvič razsvetlil Winsor svojo nišo v Redruthu s svetilnim plinom. Winsor je bil zelo pameten človek, a sanjač. Takratni vladi je predlagal, naj napravi iz izdelovanja plina monopol, ki bi prinesel dobiček 229 milijonov funtov sterlingov. Njegovi iznajdbi in proračunu pa so se vsi smejali. Bilo pa je še nekaj, kar je bilo proti njegovemu namenu. Plin sam je shranjeval v vrečah in ker ni bil plin razen tega dosti čist, je širil neznosen smrad. Njegova iznajdba se je izjalovila in umrl je kot ubog človek v Franciji. Na srečo za svet pa je spoznal Clegg pravo vrednost iznajdbe Winsorja ter je kmalu pripomogel njegovemu načrtu do resnične veljave.

Santos Dumont ni bil prvi, ki je izumil letalni stroj. Leta 1843 je izumil neki zrakoplovec, po imenu Hewson, letalni stroj s tremi ločnimi baloni, ki naj bi dvignili težo 30 stotov. Potom vijaka, ki naj bi se ga gonilo s paro, naj bi se ti baloni gibali. Parni kotli so bili izdelani iz bakra. S svojo iznajdbo se je obrnil na angleški parlament ter prošil za dovoljenje, da sme ustanoviti akcijsko družbo, ki naj bi izrabila to iznajdbo. To dovoljenje se mu je odreklo, z o njegovi iznajdbi se ni čulo ničesar več.

Iznajditelj takozvanega "velocipeda", baron Drais, ni doživel uspehov svojega iznajditeljskega ženija. Kolo, ki ga je pokazal l. 1817 v Mannheimu, je ostalo neopazeno. Drais sam je baje umrl v popolni revščini.

Znano je tudi, da je imel Filip Reis, rusični iznajditelj telefona, le malo dobička od svoje iznajdbe. Amerikanec Graham Bell se je prepiral z njim glede prednosti v iznajdbi ter imel v svoji domovini s svojim aparatom popolno srečo. Leta 1877 je postal Bellov telefon znan tudi v Nemčiji, kjer se ga je tudi uvedlo.

Naravnost žalosten postane človek, če čita življensko zgodovino Bauerja, iznajditelja podmorskega čolna, katerega se je v Rusiji na naravnost nesramen način ropalo od strani privatnikov in državnih uradnikov sadov njegove iznajdbe.

Pred nekako 15 leti so pisali listi veliko o fenomenalni iznajdbi argentavtra dr. Emmensa. Iznajditelj je hotel s pomočjo novega stroja, ki je baje izvajal nezasišano velik pritisk, izpreminjati srebro v argentavrum in slednjo kovino v zlato. Obelodanilo se je sezname glede zneskov dragocene kovine, katero je baje poslal iznajditelj vsaki mesec v zakladnico. Od onega časa naprej se ni ničesar več slišalo o iznajdbi, ki se je na ta način izgubila brez vsakega sledu.

Prav tako brez vsakega sledu je izginila velika iznajdba, o kateri se je domnevalo, da bo povzročila velik preobrat v celi industriji. Obstajala je v tem, da se napravi tekoči zrak prav tako cen kot vodo. Sestavilo se je baje stroj, ki je na avtomatičen način izpreminjal zrak v tekočino, kakor hitro se je spustilo ta stroj v tek.

Veliko bi se še dalo pisati o iznajdbah in o usodah iznajditeljev, a prostor nam tega ne pripušča. Lahko pa se reče, da je bilo malo iznajditeljev, ki so v resnici uživali sadov svojega truda in ženija. Vsi drugi pa so žalostno poginili sredi sveta, ki je preveč materialen in zaostal, ker ne more slediti ženju iznajditelja.

ROJAKI NAROČUJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDAJŠNJI DEJAVI.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVSTVENI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priloge pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlati.

Historična povest iz 15. stoletja.

Spisal Avgust Šenoa.

(Konec.)

"Stefan", reče, "ni sem v Požunu. Jaz in Zelnicki sva zavlekla razsodbo, kolikor se je dalo. Vsi ni moglo. Prosil sem tudi druge gospode, pa bilo je zastonj. Sedem k samu kraljevi svetlosti, a Rudolf mi je nemilo povedal: 'O gospodu Gregorijaneu govorite! Ali želite zlorabiti mojo kraljevo milost? Ali sem po božji volji vladar samo zato, da podpiram razbojništvo? Vsa naša avka poznana v dušo. Valga me Dios (obvaruj me Bog)! On je velik grešnik in obsodba mu bo ostra. Kraljevska sodnija je bila poštena, preveč počasnica, toda skrbel bom sam, da se reš kmalu dovrši!' Kralj se nekoliko zamislil, potem pa reče:

"No, sicer pa je bil Gregorijaneu veljaven, imeniten junak in branitelj svetega križa. Recite mu, gospod Konjski, naj se povsem uda Zagrebčanom, sicer bo slabo za njega." Tako, Stefan, je rekel sam kralj. Zaklinjam te, ne bodi gluha napram zdravi pameti. Svojege rodu, svojih otrok se spomni in udaj se!"

"Joj meni, če kralj sam reče tako!" odgovori Gregorijaneu potrt. "Moji ubogi otroci! Da, moj rod, ha, ha, ha! Udal se bom, Miha. Moj rod? Ali vidiš oni oblak, ki izginja na zapadu? To je moje pleme, moj rod. Piši Gregorijaneu, da se povsem udam. Piši jim!"

Nekaj dni potem, bilo je leta 1590., je ležal Stefan Gregorijaneu na svoji postelji. Zagrebčani se niso bili odgovorili. Težke skrbi so se dale čisto staremu s čelom. On, posoni velikaš, je izgubil čast, izgubil bo rod in zdaj je še celo odvisen od revnih meščanov! Spominjal se je prešlih časov — spominjal se je sina Pavla in žene Marte. Potisnil je čelo v vzglavje. Ali nakrat je slišati, kakor bi grom prodiral iz zemlje. Zidovje se začne zibati in gibati, orožje nad glavo žvenketati. Grom za gromom. Je slišati. Stefan skoči iz postelje ves bled.

V sobo prihitel sluga.
"Kaj je?" vpraša Stefan prestrašen.
"V imenu božjem — bežite! Potres je! Eden izmed stolpov je počil od vrha do tal; vzhodni zid se je razrušil in cerkev svetega Jakoba ni drugače kot kup kamenja!"

"Oh, torej tudi ti me izdajaš, stari grad!" zajoči Stefan bolno. "Pojdimo, pojdimo v Sestine! Tukaj ni več življenja!"

prilaga posestvu šestinskemu in katerega je imel dozdaj v najemu Gregorijaneu kmet Lovro Puntihar. Vrhu tega bo plačal gospod Stefan Gregorijaneu tisoč ogrskih goldinarjev sodniku, porotnikom in sploh meščanom zagrebskega mesta in sicer v treh rokili: na prihodnjo Cvetno nedeljo, na dan svete Trojice in na dan svetega Mihaela. Gospod Gregorijaneu naj preskrbi tudi, da bodeta njegova sinova Nikolaj in Pavel pisano potrdila te pogoje in obljubila, da hočeta tudi ona priznavati mir z zagrebškim mestom. Nasprotno izjavljata sodnik ter vsa občina zagrebska, da odstopita od pravde ter da razveljavita vsa pisma in zapiske, ki ležajo pred kraljevim sodiščem.

Kanonik preneha.
Mirno je bil Gregorijaneu poslušal zahteve Zagrebčanov, samo nasmešnil se je včasih.

"Gospodje Zagrebčani zahtevajo mnogo", pokima z glavo, "zelo veliko zahtevajo. Toda vi ste gospodarji. Čudno, da niste zahtevali Medvedgrada! Ali kaj bi tudi ž njim. Kup kamenja je."

"Morebiti ne pritrđite tem zahtevam?" vpraša kanonik.

"Da, da — pritrđim iz lastne volje — vse je dobro — vse!" odgovori Stefan Gregorijaneu; nato krenivši proti durim reče: "Bog z vami, gospodje! Utrujen sem, počival bi rad!"

Kmalu nato se je počasi premikal Gregorijaneu voz proti gori.

XXVI.

Bilo je popoldne poletnega dne leta 1592. Gora je bila mirna, zrak čist, gozdi zeleni, a po gozdiščih je cvetelo pisano cvetličje. Po gorski stezi je slišati mali zvonček. Iz goščave se prikaže kmet. Nosil je svetilko in zvonil z zvoncem. Za njim pa je stopal samostanski duhovnik, ki je držal sveto hostijo v pleteni mošnjici. Pater je šel Stefanu Gregorijaneu da ga z božjo hrano okrepi za zadnji pot. Povešene glave je korakal in nisi mogel v mladem licu brati, ker je bilo globoko prikrilo s kapuco. A če bi bil mogel, videl bi bil, da je bilo lice žalostno, oči pa solzne. Redovnik se približa velikim durim že polrazdrtega Medvedgrada.

"Kje je gospodar?" vpraša vratarja.

"Pred gradom je, oče Hieronim", odgovori vratar in se prekrizja pred svetotajstvom. "Pod zminom sedi. Hudo mu je, zelo hudo, ali hotel je tako. Morali smo ga prinesiti iz Sestine."

Redovnik se poda proti gradu. Sree mu je silno bilo. Zdal dvigne oči, postoji ter strepeče.

Pod zminom je sede gospod Stefan. Lasje so mu bili beli, lice blede in upadlo ter oči kalne. Glavo je bil nagnil nazaj, prisojnil jo ob drevo. Gledal je v daljavo. Pred njim sta klečala sin Nikolaj in njegova žena Ana, pred njim je klečal tudi močan in krepek konjeniški častnik — sin Pavel.

"Bodi pozdravljeno božje telo!" pozdravi starček božje telo in nagne glavo. "Torej, otroci — ura je prišla. Počivati bom šel. Hvala, sveti oče! Težko sem vas pričakoval; da le nisem zaničil zadnjega izpovedanja!"

Duhovnik stoji bližje. Navzoči se odstranijo. Duhovnik nagne glavo k starcu in ta začne šepetati božjemu služabniku svoje grehe. Ako bi bilo vstarcu več življenja, bil bi videl, kako pada je duhovniku solze na njegovo čelo.

"— ali en greh, oče duhovni", konča Stefan trese, leži mi na duši kakor trd kamen; bojim se, da ni zanj odpustanja. Ljubil sem dekle, kmetško dekle in imela je sina. Zapustil sem njo in dete, da, še celo ubiti sem hotel otroka, ali zmanjkalo je nekega dne. Morda je zanemarjeno, morda živi v bedi, morda me preklinja —"

"Ne preklinja vas!" zakliče duhovnik, odgrne kapuco in pada na kolena. "Ne preklinja vas, oče! Ta izgubljeni sin vam je prinesel zadnji božji blagoslov, ta sin, vaš Jurko, oče, sem jaz!"

"Ti — ti —" reče starček in prime z rokama Jurkovo glavo. "Da, da! Ne lažeš! Lica ti priča, da si Gregorijaneu! Da, da, moj sin si!" Starček objame sina. "Oh, hvala ti, večni Bog! Sin, dovrši, smrt me čaka!"

Duhovnik dovrši sveto opravilo in sinova se vrmeta.

"Otroci", reče Stefan s slabim glasom, "počivati bom šel. Bil sem nekdanj ohol, bahat, ponosen. Ali večna roka me je zločila. Toda zdaj sem čist. Bili ste me moji izpovedniki in zagrebskega mesta oni del zemlje, ki mori štiri orla in"

ZIVITE DOLGO OSTANITE MLADI

Svet Father Mollingerja, glasovitega pittsburskega duhovna-zdravnika.

NJEGOV FAMOZNI ČAJ

Velika naravna iznajdba rabljena od nekdanj, ki jo je predpisal duhoven, kateri je zdravil več bolnih ljudi kot katerikoli zdravnik v Ameriki.

Father Mollingerjev glasovit rastlinski čaj ki ga je dalj vsem, ki so imeli pomoč, je bil rabljen v tisočih hišah nad 40 let. To je senzacionalna iznajdba sestavljena iz samih dragocenih skorij, listja, cvetja, korenin, jagod, rastlin in semen, ki rastejo v raznih krajih. Vsebuje čudovito moč, da celoten sistem, krepi telo in kri. Odstrani strupe, ki povzročijo starost in več nevarnih bolezni. Zdrava kri, bistre oči in ročica lica vse bo znak zdravlja ako rabite naravni rastlinski čaj. Za nevratim ne pozabite na potrebo vsaki družini. Velika družinska skatija za pet mesecev se pošlje kamorkoli po prejemni \$1.00 v gotovini, znanaka ali money order, po parceli pošti. Na tisoče, ki so naročili po pošti, se jih je zavalilo za novo pridobljeno zdravje. Ako hočete prej poskusiti predno naročite, potem vam pošljemo prosti vzorec.

Mollinger Medicine Co.

21 Mollinger Bldg., 14 East Park Way N. S. Pittsburgh, Pa.

"Jurko!" zakliče Pavel.

"Pavel, pusti!", nadaljuje starček, "čas gre, prihaja smrt. Pozneje ga objemaj, pozneje! Sino, vidim: stari naš rod bo izumrl. Hotel sem ga narediti večjega, slavnjejšega, pa — Bog je sodil drugače. Nikolaj, ti nimas moškega zaroda. Pavel, ti pa tudi ne boš imel potomcev, ker si se zaklel, da ostanesh Dori zvest tudi onkraj groba. Jurko, ti si pa božji služabnik. Nobene nade ne sem v grob in nad mojo krsto bo vzvelo drevo. Bodi božja volja. Pavel, tebi gre hvala, da si prišel. Bilo mi je težko po tebi. Ne pripisuj mi preveč krivde. Nisem kriv Doriine smrti, to Bog ve. Klara je kriva — Bog se je usmili!"

"Usmili se je že: v blaznosti je umrla!" pripomni Pavel.

"Prosi v mojem imenu starega Krupica odpustanja. Čuvaj ga in pomagaj mu na staro dni. Z Bogom! Niko in Anka, ljubita se! Z Bogom, Pavel! Bodi kristjan in junak. Z Bogom, Jurko! Oh, molči zame! Z Bogom pa tudi ti, stari grad!" obrne se umirajoči proti gradu. "Ti zavetišče mnogih rodov! Oba sva si enaka. Pono-sem si bil ti in ponosen sem bil tudi jaz. Tebi je počilo sree in po ka tudi meni; ti boš prah in tudi jaz bom. Z Bogom, otroci — Marta —" in mirno se skloni medvedgrajski gospodar.

Se enkrat pogleda solnce izza Okličke gore in vidi, kako objemajo trije bratje mrtvega očeta.

Kakor je rekel starček, tako se je tudi zgodilo. Pavel je padel poleg svojega zvestega Milosa leta 1604. Kot konjeniški polkovnik v boju proti Turkom. Nikolaj pa je umrl brez moškega zaroda leta 1610. Izginil je rod Gregorijaneu s tega sveta.

Iščem svojega prijatelja ANTONA STRAINER. Pri njem sem bil na stanu v letu 1913 v Canon City, Colo., in ko sem se preselil, sem mu še parkrat pisal. Zdal sem pa njegov naslov izgubil. Jaz sem pri vojakih in bi rad kaj slišal o njem. Prosim ga, da se mi oglasi. — John Marshall, Co. M, 3rd Mian. Camp, Cody, N. Mex. (22-25-9)

Rada bi izvedela za naslov mojega brata FRANKA PEČAR, doma iz vasi Selo, pošta Moravce, Kranjsko. Nahaja se v ruskem ujetništvu. Prosim enjene rojake v Rusiji, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, za kar bom zelo hvaležen. Moj naslov je: Mrs. Mary Perich, 110 Norman Ave., Eveleth, Minn., U. S. America. (22-25-9)

Kje je najin brat FRAN PALCIC? Doma je iz Markovec pri Starem trgu na Notranjskem. Služil je pri 6. stotniji 17. pešpolka in je bil v bojih v Karpatih in Kdor soujetnikov v Rusiji ve kaj podrobnosti o njem, se prosim, da sporoča bratona: Ven. in Louis Palcic, R. F. D. 7, No. 13, Greensburg, Pa., U. S. America.

Utisi amer. poročevalca v Albaniji.

Kanina, Albanija.

Zašel sem v Oriunt. Avlonski zaliv, kojega obseg dela bojne ladje majhne, se je širil pred menoj, tako velik, da bi našla v njem zavetja vsa brodovja sveta. Leži kot prostor med palcem ter ostalimi prsti, vendar pa je proti severu bolj zavarovan z nizko zemljo, ki se razteza od vzhodnega gričevja naprej, ki predstavljajo resnično kognino.

Po obisku na italijanski zastavi ni ladij sem se izkreal na pomolu št. 2 in avtomobil admirala me je hitro odvedel skozi novo mesto, polno vojaštva. Stopil sem v staro mesto.

Zaliv in vojaško mesto pripadajo svetu, v katerem sem vedno bival. Sedaj pa se nahajam v Orientu ter vidim prvi minaret. Minareti so majhni okrogli stolpiči je belega kamena, ki se dvigajo poleg mošej. Na vrhu vsakega minareta pa je videti en gar ali več belih in črnih storkelj. Pričunale so se arabske noči ali vsaj ena izmed njih.

Zalibog! Razven polovice ducata mošej, par čednih turških hiš ter nekaj evropskih poslopj je Avlona ena sama inkunja. Umazana je tako, da tega ni mogoče popisati. Prebivalci so leni in degenerirani in dasiravno so videti na zunaj slikoviti, ima vsak v sebi najmanj dve ali tri strašne bolezni. Malaria, jetika in še kaj hujskega je med njimi epidemijeno.

Več ali manj polnokrvni Turki žive bolj pošteno ter uživajo vsled tega tudi boljše zdravje. Vse drugo v Avloni pa je bolno. Po prvem presenetljivem utisu se izkaže bazar kot preveč orientalski, da bi se ga moglo prenašati. Ceste so umazane na način, ki ga ni mogoče opisati. Na srečo pa je bilo središče infekcije, stari bazar, razdejano vsled požara. Zračne bombe avstrijskih avijacij so nadalje pometle s par nadaljnjimi deli mesta. Mogoče bo v par letih, če bo Alah dovolil par nadaljnjih požarov, stara Avlona popolnoma izginila, vsled česar bodo Italijani v stanu zgraditi mesto nanovo, kar bo moglo umazanin prebivalcem odlole korištili.

Celo lega mesta predstavlja veliko napako. Cela narava je brez dvoma zahtevala mesto, vendar pa ni mogoče razumeti, zakaj so si prvotni prebivalci izbrali ravno ta položaj. Petsto jrdov naprej proti jugu, na obali, in mesto bi bilo pomaknjeno iz okrožja mrtvice, vlikega močvirja na severozapadni strani. Iz tega ali onega vzroka pa je nastalo mesto tukaj in kdo bo zahteval od mrtvice, naj ga premesti?

Ko so prišli semkaj Benečani, so si izbrali gričevje ter ustanovili vas Kanina. Gričevje so pokrili z oljko ter zgradili na vrhu grad, ki stoji še danes.

V poletju premesti general Ferrero poveljništvo iz mrzlične Avlone v Kanino, 1000 čevljev višje, odkoder se nudi očesu krasen razgled po deželi, katere se je polastila Italija in katero hoče obdržati.

Dolga in vijugasta pot vodi med benetskimi oljkami in avtomobil admirala pleza vedno višje in višje. Konečno smo obstali pred zgradbo iz kamena in lesa in sofer je rekel, da je to Kanina.

Pet minut pozneje sem pozdravil vitkega moža v starosti nekako petdesetih let in ta mož je bil general Ferrero, poveljnik italijanske čete v Albaniji.

Spal sem in drugo jutro zajutkoval v obednici za častnike. Res, ta Albanija je lepa dežela, a na kak način so jo izdali njeni prebivalci! Vas Kanina obstaja iz treh ali štirih razločnih skupin hiš. Povsod prevladuje največje siromaštvo. Nekatere hiše so zapušene ter razpadajo v razvaline.

V kolikor sem mogel ugotoviti, ni v vasi niti ene prodajalne. Prebivalci so sicer zastonjali, a nadkriljujejo ljudi iz Avlone. Kljub temu pa se nikdar niso znali upirati svojim roparčkim sosedom. Skozi stoletja se jih je izzemalo in vsled tega so se popolnoma odvadili imenovati kako stvar svojo last.

Vsak četrtek igra vojaška godba na prostoru pred samostanom in tedaj prihajajo otroci, da slišijo godbo. Kaki otroci! Zetvo malarije skoro od prvega dne naprej se ti otroci ena za drugim

Lahko se ozdravite

Ako ste bolni, pridite k meni.

Jaz imam najfinejše aparate za zdraviti vsako bolezen. PREISKAVA Z X-ŽARKI.

Jaz vam povem, če morete biti ozdravljeni ali ne.

Jaz vam povem natančno, kaj je pravih prav vaš bolezen.

Jaz rabim le najnovejšo znanstveno metode in iznajdbe.

Jaz imam sam leke in laboratorij.

Jaz rabim le pravi Neosalvarsan, 914 in 606.

Jaz ozdravim, ako drugi ne morejo.

Začudili se boste, kako hitro boste ozdravljeni. Jaz sem specialist s večletno skušnjo in vem, kaj napraviti za vas.

ZDRAVIM USPEŠNO VSE KRONIČNE MOŠKE IN ŽENSKES BOLEZNI.

Posvetovanje in nasvet zastoj. PROF. DOCTOR SLOAN SPECIALIST 408 SIXTH AVENUE

URADNE URE: ob delavskih od 9. zj. do 5. večer ob nedeljah od 10. do 1. ure.

ter redkokdaj se prikaže na njih. Ilich usnevi. Občleni so v eunje, a kljub temu je še vedno v njih nekaj razposajenosti, kajti na vse načine si prizadevajo, da plešejo in skačejo po ritmu godbe.

Njih stariši ne kažejo nikakega zanimanja za godbo. Moslemini so in vsled tega indiferentni. Proti koncu igranja, ko pride na trg general Ferrero sam, pa prinese načelnik samostana, ki je slaven po celi deželi, tri ali štiri stole za generala in njegove najvišje častnike.

Ti menihi pripadajo neki mohamedanski sekci, ki se je že večkrat cepila. Njih legendarna svetost, katero drže še sedaj, ne pozna nikakih meja. Načelnik samostana sedi tako poleg generala in pogovarjata se s posredovanjem tolniča. Zakrinkane ženske, v širokih hlačah ali brez njih, se gibajo hitro po stari stezi za mule, dvajset jrdov nad novo vojaško cesto, katere pa prebivalci niti videti nečejo.

Nahajamo se v svetem mesecu Ramadanu in od solnčnega vzhoda pa do zahoda ne sme noben pravoverni moslim jesti, piti, kaditi ali se zabavati na kak drug način. Trikrat na dan pride skozi vas neka čudna postava, ki udarja na neke vrste boben ter izgovarja pri tem neke verzje. Soglasno z določbami vojne postave morajo ostati prebivalci po solnce.

Nahajamo se v svetem mesecu Ramadanu in od solnčnega vzhoda pa do zahoda ne sme noben pravoverni moslim jesti, piti, kaditi ali se zabavati na kak drug način. Trikrat na dan pride skozi vas neka čudna postava, ki udarja na neke vrste boben ter izgovarja pri tem neke verzje. Soglasno z določbami vojne postave morajo ostati prebivalci po solnce.

S spoštovanjem Upravištvu "Glas Naroda".

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.
Dr. Rosenthal, Specialist že čez 20 let. Ako imate kako bolezen iz katerekoli vrzoka, bolno kri, ste nervozni, bolan želodec, ledice, jetra, mehur, revmatizem, mazuje ali kakorkoli drugo bolezen, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo če ste ozdravljivi.

POSEBNA PONUDBA za kratek čas in po zelo nizki ceni.
Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobijo Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On šeli zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

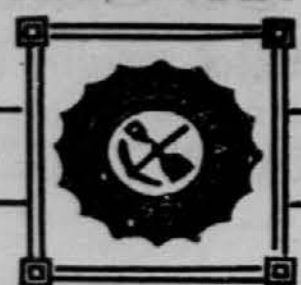
Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

Uradne ure: tedensko od 9. jutraj do 5. popoldne, Ob četrtkih in sobotah od 9. jutraj do 5. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obrnite to objavo

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomožni tajnik: AVUGST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomožni blagajnik in računovodja: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. Ohio St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se plačuje edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakazil, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmer & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V službo, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakor pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavn. tajnika, da se zamore napako popraviti.

UMETNI JAHAC

- ROMAN -

30

(Nadaljevanje.)

— Draga moja, nekaj ti bom povedala. — Komedijantsko življenje ima svoje lepe in slabe strani kakor vsako. — Jaz bi skoraj rekla, da se možki boljše počutijo v njem kakor ženske. — Možki lahko razkazujejo svojo moč in spretnost, ženska je vedno le zadnja. — Mlada deklica pa še prav posebno ne spada v tak krog. — Zakaj ne, zaenkrat se ne more razumeti, toda časoma boš izprevidela. — Razigran ples in umetnost na konju mogoče pristojajo možkem, mladem dekletu pa nikakor ne. — Ljudje sicer ploskajo in se navdušujejo, toda med njimi ni najbrže niti enega, ki bi dovolil svojemu otroku delati kaj takega.

— Ali res ne? —
— Seveda ne. —
— Zakaj pa ne, gospodična Adela? —
— Otroci morajo biti doma, otroci se morajo učiti, dokler so mladi. — Mladost je zlat čas, katerega ne sme nihče zavreči. — In če kdo mladost zavre, bo čutil do smrti posledice tega nepremišljenega koraka.

— Aha, že razumem. — Marija, o kateri pripoveduje pisatelj, se torej ni mogla učiti? —

— Da, tako je, draga moja. — In ko se je enkrat vrnila k svojim starišem, so začeli drugje skrbeti zanjo kot so skrbeli prej. — Kot že rečeno, tako življenje ni za mladega dekleta.

Jozefina se je globoko zamislila.

Naenkrat je na zapra knjižico, stopila k Adeli in jo objela rekoč:

— Ali mislite, da moram biti tudi jaz zato hvaležna ljubemu Bogu? —

— Dragi otrok, če misliš, da so krog tebe dobri ljudje, ki skrbijo zate, mu seveda moraš biti hvaležna.

Jozefina jo je še tesneje objela, položila ji je glavo na prsi in bridko zajokala.

19.

Ko so zebivalci prestolice S. izvedeli, da je cirkus Bertrand razpuščen, so bili vsi zelo presenečeni. Vsi od prvega do zadnjega so bili zadovoljni z zabavami in zgodar je imel lep dobiček pri vsaki predstavi.

Nekaterim se je tudi čudno zdelo, zakaj je grof Gulf v istem času odstopal, ko je bil cirkus razpuščen. — Ljudje so govorili vse mogoče stvari, natančnega pa ni nihče vedel.

Občeval je le z malokoli in še ti pogovori so bili zelo kratki ter samo službenega značaja.

Melanija je bila zamišljena, tako zamišljena, da so njenega očeta barona Ralpeca že začelo skrbeti.

K nji je zahajal samo grof Selikov, toda ona ga ni marala in se je dolgočasila v njegovi družbi.

Nekega večera je bilo zbranih pri intendantovi ženi veliko dan in gospodov. — Igrali so karte in razpravljali o vseh mogočih stvareh.

Kljub temu, da je bilo že pozno, se nikdo ni hotel posloviti, kajti vsi so hoteli pričakati intendantovega prihoda.

Intendant Zubig je bil namreč pisal iz sosednjega mesta, da se ta večer vrne.

Proti enajsti uri zvečer so se slednji odprla vrata.

Vstopil je intendant, oblečen v potno suknjo in z velikim kovčgom v roki.

Pozdravljanja ni bilo niti konca niti kraja.

Po prvem pozdravu je pogledala gospa Zubig svojega moža in rekla:

— Zdi se mi, moj dragi, da imaš še nekaj na sreč. — Kaj ti je? —

— Kaj bi mi bilo? — je vprašal intendant.

— Tako zamišljen si in raztresen. —

— To je vendar umevno. — Potovanje me je utrudilo.

— Ah, kaj pot! — Saj nisi bil prvič na potovanju? — Ponašal si se veliko vedrejši vračal. —

— Torej mislite, da imam na sreč kako skrivnost? — se je nasmehnil Zubig.

— Da, tako se nam zdi — je pristavil baron Silbern, katerega bralec že pozna iz srečanja z grofom Gulfom.

— Povejte nam vendar, kaj se je zgodilo — je prosila gospodična Zabeu, ki je bila priznana največja klepetulja v mestu.

— Nikar nas ne mučite — so govorile tudi ostale ženske in ne prestopale sile vanj.

— O, veste, veste.

— No, če že ravno hočete. — Povedal vam bom nekaj, kar bo pa samo enega zanimalo, ki je nocoj v naši družbi.

— Koga? — Koga? — so vpraševali vsi preok.

— Gospoda barona Silberna.

— Mene? — se je začudil baron.

— Da, vas. — Povedal vam bom nekaj in prepričan sem, da boste nevarno kimali z glavo.

— Jaz? — se je začudil baron Silbern.

— Nikar se ne delajte tako nedolžnega. — Mar mislite, da ne vem, kako ste zalozovali lepo umetno jahalstvo?

— Katero?

— No, katero? — To je pač neumno vprašanje. — Presneto imate slabo glavo, če se ne spominjate, kateri cirkus je bil zadnji v mestu.

— Seveda se spominjam. — To je bil cirkus Bertrand.

— Torej dobro. — Ime vam je znano. — Potemtakem poznate tudi ravnateljevo ženo?

— Umetno jahalstvo? — sta vzkliknili gospa Zubig in gospodična Zabeu obenem.

— Da, Marto Bertrand — je odvrnil intendant ter zaemokal z jezikom. — Toda, gospoda moja, to je tajnost, velika tajnost. — Le, če mi obljubite, da boste molčali kakor grob, vam bom nekaj razdel.

— Povejte, povejte! — so vzkliknili vsi hkratu.

— Dobro. — Bom videl, koliko se smem zaneseti na vas.

— Kje si pa videl madama Bertrand? — je vprašala gospa Zubig.

— Kdo pravi, da sem videl samo madamo? — Vse sem videl, vse. — Madama, gospoda, dečka, deklico in zdi se mi, da sem videl celo starega pajaca. — Glavna stvar je seveda, kje sem jih videl. Tega pa ne boste uganili, akoravno vam dam še toliko časa na razpolago.

— Ne! — Oh, nikar nas vendar ne mučite!

— Dobro, torej. — Pa kot sem že rekel: molčati morate kot grob! — Našel sem jih na posestvu grofa Gulfa.

— Ne, to ni mogoče! — je vzkliknili gospodična Zabeu, baron Silbern je pa na široko odprl usta in ni mogel ziniti niti besede.

— Da ni mogoče, gospodična? — se je režal Zubig. — Dam vam častno besedo. — Dolgo časa me že poznate in ste imeli menda že priliko prepričati se, da ne lažem.

— Meni se pa to ne zdi nič čudno — je rekla gospa Zubig.

— Gulf se je zagledal v Bertrando ženo in si jo je hotel zasigurati. — Že takrat, ko je bil cirkus v našem mestu, smo vsi vedeli, da je hodil za njo. — Zdaj je na njegovem posestvu. — Zdaj jo ima pri sebi in je menda zadovoljen.

— Da so Bertrandovi na Gulfovem posestvu? — je ponovila še enkrat gospodična Zabeu, ki še vedno ni mogla vrjeti svojim ušesom. — Ali res veste zagotovo?

— Kako bi ne vedel? — Saj sem jih vendar videl. — Upam, da imam še vedno dobre oči. — In še nekaj vam povedal, da vsaj ne boste dvomili. — V gradu sem bil, večerjal sem žnjimi in prenočil v gradu. — Kaj hočete še več?

— Ali je še vedno Bertrand?

— Ne, zdaj si je nadel baronski priimek.

— Kako se imenuje?

— Zdaj je baron Gayfen.

— Baron Gayfen? — je vprašala gospa Zubig. — To ime mi ni znano.

— Seveda ti ni znano. — Bertrand se ne sme več imenovati. — In ker ni Bertrand več, mora pač imeti kako drugo ime. — Da kmetom malo bolj imponira, se imenuje baron Gayfen.

— To vendar ni mogoče. — Kako si more nadeti priprosti človek baronski naslov?

(Dalje prihodnjé).

Kje sta moja dva bratrancea JOE in TONY KORDIŠ, podomače Učarjeva, ter prijatelj JOE BARTOL? Vsi trije so doma iz vasi Rejce pri Loškem potoku.

Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, da mi javijo, ali naj se pa sami oglašijo. Moj naslov je: John Bambič, Java Center, N. Y.

(22-25-9)

Kje sta TOMAŽ in FRANK BANAŠ? Doma sta iz Podgraj pri Ilirski Bistrici. Pred enim letom sta bila v St. Mary's, Pa., in kje se zdaj nahajata, mi ni znano.

Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Helena Iskra, 991 E. 64. St., Cleveland, Ohio.

(22-25-9)

DOCTOR KOLER

633 PENN AVE.,

PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKI ZDRAVNIK

Dr. Koler je najgostejši slovenski zdravnik, specializist v Pittsburghu, ki ima 23letno prakso v zdravljenju tujih možkih bolezni.

Jaz zdravim uspešno revmatizem, kilo, ture, škrofele, bolezni pljuč, srca, želodca, jeter, trebušne, ledje, mehurja, kožne in sploh vse možke bolezni, ki jih povzročijo slaba kri. 914 in 606 rabim pri zdravljenju krvnih bolezni.

Uradne ure:

od 9. do 8., ob petkih od 9. do 5. ure, ob nedeljah od 9. do 2. ure

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, s številka mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovčljivo naznaniti prej komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	Kovač Frank No. 260641	Rak Ferko No. 330001
Bartol J. No. 330778	Kulovic Josip No. 330772	Rauch Math. No. 260622
Bear Dan No. 260638	Lenarčič Josip No. 44555	Resman Frank No. 44296
Bosans May Mima No. 330062	Malavasič Andrej No. 330218.	Rohs Anna No. 329638
Bohič Vajo No. 260583	Mastnak Frank No. 329776	Samide Frank No. 330721
Božičković Djuro No. 260581	Meden John No. 331014	Sinčić John No. 330762
Braun Mary No. 260643	Merkun Anton No. 331355	Smalec Math. No. 331010
Burja Mary No. 330817	Miholič Josip No. 331062	Sodec Anton No. 329694
Dokusevič Stif No. 260630	Milavec Matevž No. 330627	Spamček Rom No. 328894
Dolar Valentin No. 330086	Oswald Louis No. 260632	Spamček Jos No. 330651
Grgurič Blaž No. 260573	Oswald Jos No. 260621	Starčević Johana No. 331070
Janković Mihael No. 330635	Ozolt Eva No. 330841	Tehler Anna No. 328896
Kastelic John No. 44798	Pekal John No. 44749	Turk Charles No. 330851
Kalir Frank No. 330841	Pitar No. 330841	Turk Ivan No. 330847
		Turk Jozef No. 330841

Iščem svojega strniča JOŽEFA STEMBERGER, doma iz vasi Kriteževa št. 27 pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Nahaja se nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim one, ki kaj vedo o njem, da mi javijo, ali naj se pa sam oglasi. — Valentine Stemberger, Box 414, Smith Port, Pa., U. S. America. (21-24-9)

Kad bi izvedel za naslov svojega brata JACKA MULETZ, doma iz Ceranice na Notranjskem. Slišal sem, da se nahaja nekje v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegovo bivališče, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi na naslov: Frank Muletz, Box 108, Davis, W. Va. (21-24-9)

Kad bi izvedel za naslov svojega brata JOŽEFA POŽAR. Slišal sem, da se nahaja nekje v Norwicheu, Pa. Doma je iz Male Loče na Primorskem. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ako pa bi slučajno sam čital, naj mi piše na sledeči naslov: Tony Požar, Box 108, Davis, W. Va. (21-24-9)

HARMONIKE

podat kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a do te mere in samskega. V popravilih vambo polje, kar sem in neč 15 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilih vambo krajše kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor hde sahter, brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

POZOR ROJAKI

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v štih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, krasne in grinte, potne noge, kurja ošesa, ozobline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravljenje uspešno rabil mu jamčim za \$5.00. Višite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917 zastonj.

JAKOB WAHÖID, 6783 Bonna Ave., Cleveland, Ohio

NAZNAVILLO.

Cenjenim rojakom v zapadnih državah, Wyoming, Utah, v Colorado, naznavljamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pielko,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tomesedna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ostrih na roko, posebno če, kar ima okvazljeno leva roka.

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko govoreči specializist možkih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do polnočne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. do polnočne do 2. popol. V nedeljo od 10. do 2. popol. DR. LORENZ, Specializist možkih bolezni, 644 Penn Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časnikih poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznamo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastoni čakajo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besodo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriškimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 CORTLANDT ST.,

NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vnan	—50	Socijalna demokracija	—10
Cerkvena zgodovina	—70	Trojka	—50
Domači zdravnik v hrvaškem jeziku	—60	Vojna na Balkanu 13 svea, s slikami	—1.85
Hitri računar nemško-angle. vez.	—40	Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—54
Hitri računar	—40	Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjevega Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—72
Poljedelstvo	—80		
Popolni nauk o telerstvu, vnan	—1.00		
Sadjarjeva v pogovori	—25		
Schimpffov nemško-slov. slovar	—1.25		
Slov. angleški in angl.-slov. slovar	—1.50		
Spisje ali kako se pišejo pisma	—30		
Trina ur in tretorja	—40		
Učna živinoreja	—50		
Učni kitar	—50		
Učni kmetovalci	—50		
Veliki slovensko-angleški tolmač	—2.00		
Zakoni in ukazi za Vojvodino Kranjsko	—80		

Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —24

Združenih držav mali —10

Združenih držav veliki —25

Združenih držav stenski na drugi strani pa celi svet \$3.00

Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —24

Združenih držav mali —10

Združenih držav veliki —25

Združenih držav stenski na drugi strani pa celi svet \$3.00

Opomba: Naročnikom je priložen denarno vrednost, bodisi v gotovini, bodisi v obliki, ali poštnih menih P. očitna je pri vseh cenah že vračunana.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", GLAVNI SLOVENSKI DNEV